

طرز سکونت غیر پلانی در شهر کابل

چرا و چگونه شهر کابل باید خانه های غیر پلانی خویشرا، تحت پلان در آورد؟

خانه های غیر پلانی تقریباً 80% نفوس شهر کابل را (2.44 میلیون افراد) را صاحب سرپناه ساخته که 69% زمین های رهائشی را احتوا مینمایند و حاکی از سرمایه گذاری خصوصی با سرمایه ثابت 2.5 بلیون دالر امریکایی (بدون در نظر داشت قیمت زمین) میباشد. اندازه، حجم و کمک مالی اقتصادی خانه های غیر پلانی، بالای مباحث پالیسی تأثیر گذاشته تا بالای مسئله ای که "آیا خانه های غیر پلانی باید باقی بمانند"، تمرکز گردد. این یاد داشت پالیسی، نقش خانه های غیر پلانی شهر کابل را تحلیل و تجزیه و تشریح نموده و پیشنهاد مینماید تا از پالیسی های انکشاف زیربناها و قانونی سازی حقوق مالکیت پیروی نماید تا اینکه بالای آنها بحث صورت گیرد که آیا آن منازل باقی بمانند یا خیر.

1

شناخت دقیق منازل رهائشی خودسر در شهر کابل

نفوس شهر کابل، بین سالهای 1999 و 2002، سالانه به تناسب 15% افزایش یافته که تقریباً دو چند 1.78 میلیون یعنی به سه میلیون افزایش یافته است.¹ از سال 2001 بدینسو، بیشترین قسمت این افزایشات، ناشی از مهاجرت های داخلی یعنی از ساحات روستایی و عودت مهاجرین افغان و بیجا شدگان داخلی میباشد. اثرات مهمه نی فضایی و بصری این افزایشات، ناشی از توسعه غیرپلانی (خودسر) زمین ها و خانه هاست، همانا که چگونه اکثریت مردم، خویشان را صاحب سرپناه نموده اند. امروز، خانه های غیر پلانی تقریباً 69% (71.6 کیلو متر مربع) مجموع ساحات رهائشی شهر کابل را تشکیل داده و تقریباً برای 80% (2.44 میلیون) نفوس شهر، سرپناه فراهم نموده است. (به جدول شماره 1 که در ضمیمه شماره 1- نشان داده شده است، توجه نماید.)

در حالیکه، بعضی ها توسعه شهر را خارج از دایره قانونی و پلانی تانید نمی کنند، انکشافات غیر

¹ تخمین زمین و نفوس، از مطالعات ستلایت ایکونوس 2004.

شکل 1: خانه های خودسر و پلانی در شهر کابل

Total Residential Land Use	Area (km2)	Population	% Area	% Population	Average density (p/ha)
Formal	32.66	531,000	31%	18%	163
Informal	71.56	2,442,000	69%	82%	341
Total residential areas *	104.22	2,973,000	100%	100%	285
Of which:					
Formal					
Apartments	1.80	91,000	1.7%	3.1%	505
Townhouses	0.17	5,000	0.2%	0.2%	293
Detached houses	30.69	435,000	29.5%	14.6%	142
Informal					
Detached houses	3.33	88,000	3.2%	3.0%	264
Courtyard houses	57.96	1,980,000	55.6%	66.6%	342
Houses on slopes	10.26	375,000	9.8%	12.6%	365

* It is estimated that an additional population of about 60,000 people live in non residential areas + 10,000 living in tents settlements and 5,000 in destroyed buildings. This will give a total population slightly above 3 millions for Kabul in 2004.
source: Interpretation of Iconos 2004

منبع: تفسیر اسناد ستلایت ایکونوس، 2004

پلانی، سهولت های بیشماری را برای مردم در پهلوی کمک قابل ملاحظه به دولت، فراهم نموده است.

اولتر از همه، انکشافات غیر پلانی، عامل عمده کاهش فقر بوده و فامیل های بی خانمان را که شب و روز شان را در کوچه های شهر کابل میگذرانند و یا در کمپ های موقتی مهاجرین زیست می نمودند، از مشکل بی سرپناهی نجات داده است. با وجود سیل عظیم و فوق العاده زیاد مهاجرین

کار های عشر در امور ساختمانی، به باشنده گان کمک نموده تا از مصارف بالای اعمار خانه ها جلوگیری بعمل آید.³

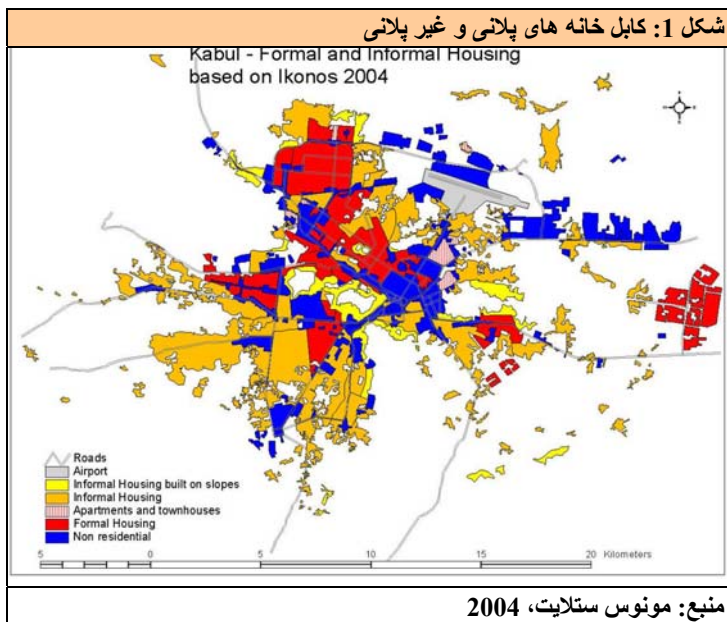
بسوی شهر کابل، جالب تلقی میگردد که صرف 0.5% نفوس کابل در خانه های موقتی زیست دارند.²

با وجود دشواریها و تخریبات جنگ های داخلی و تحولات سیاسی طی بیست سال اخیر، تعداد بیشمار افراد قادر به دسترسی به زمین و اعمار خانه های مستحکم و مقبول بوده اند. کیفیت عالی اعمار منازل در شهر کابل، بعلت مهارت های فوق العاده ساختمانی مهاجرین روستایی افغان میباشد

که در شهر کابل مسکن گزین شده اند. گذشته از این، موقعیت بعضی از منازل خودسر، گزینش مناسب اقتصادی (وضعیت اقتصادی) را برای طبقه فقیر، مهیا گردانیده، که حتی از فقر و تنگدستی آنان جلوگیری بعمل میآورد. (بشکل 1 که در ضمیمه نمبر 2 نشان داده شده، توجه فرمایید) 12% نفوس شهر (360,000 نفر) در منازل خود سر بالای دامنه های کوهها، نزدیک به مرکز شهر کابل، زندگی دارند. با اینکه عرضه خدمات برای ساحات یاد شده، دشوار میباشد، ولی آنها از نگاه ستراتیژیکی نیز به مرکز شهر کابل و مراکز عمده و ظرفی نزدیک بوده که دسترسی به زمین و ترانسپورت عامه، تا حدی محدود میباشد.

ثانیاً، خانه های خودسر در زمینه شهرسازی نماینده گی از یک سکتور بزرگ شخصی سرمایه گذاری مینماید. ارزش خانه های خودسر شهر کابل در سال 2004 (بدون ارزش قیمت زمین) به 2.5 میلیارد دالر امریکائی میرسید، یک سرمایه معین غیر قابل تصور در مقابل بسیاری از شهرهای جهان میباشد. معلومات جمع آوری شده در مورد منازل که در دامنه های تپه ها بناء شده اند، نشان میدهد که باشنده گان غیرقانونی عموماً امور مالی خانه های خود را از طریق گرفتن قرضه از خویش و قوم و دوستان خویش، که تخمیناً به 40,000 الی 70,000 افغانی میرسد، به پیش میبرند. همچنان،

² مطابق به هشتم ماه جنوری سال 2005 میلادی، دفتر ملل متحد در امور مهاجرین بیست و دو خانه موقتی را در شهر کابل قلمداد نموده است، که بیشتر از شش فامیل را در بر میگیرفت. از جمله سیزده آن، "خانه های موقتی فی البدیهه" بوده که در ساختمانهای شخصی مردم یا خانه های خودشان، سه آن بالای زمین عامه و دو در حدود دیوار های از هم فرو ریخته منازل شخصی مردم، موقعیت داشتند. مجموع کلی افرادی که از این امر متأثر اند، به 17,000 نفر یا تقریباً کمتر از 0.5% مجموع نفوس شهر کابل میرسد.

ثالثاً، باشنده گان غیرقانونی فعلاً در مالیات شهری هم سهم میگیرند که به روند افزایش مالیات سهم بی شایبه دارند. از جمله باشنده گان غیرقانونی، باشنده گان ناحیه هفتم در حال حاضر با خریداری کتابچه های صفایی و کتابچه برق، 67% عواید آن ناحیه را تأمین مینماید. (جدول 2 را ملاحظه نمایند)

محاسبات تخمینی ابتدائی اشاره برین مینماید که وضع عواید محصول صفایی، صرف 45 منطقه غیر پلانی، ظرف دو سال آینده 15.5 ملیون و طی چهار سال آینده 56 ملیون افغانی عواید شاروالی را تأمین خواهد نمود، که دو چند محصول صفایی (30 ملیون افغانی) در سال 2005 میباشد. افزایش محصولات حتی بیشتر از این خواهد شد، در صورتیکه صرفاً بالای همین 45 منطقه که فقط 13% خانه های خودسر کابل را تشکیل میدهد، توجه میذول گردد.

باوجودیکه پروسه افزایش زمین های غیرپلانی پیچیده بوده، نتیجه کلی آن مثبت بوده است. در نتیجه، خانه های خودسر شهر کابل به عوض اینکه تخریب گردد، باید بحال خود باقی بمانند.

³ موخذ از AREU/پروژه معیشت شهری، اپریل 2006

یا نا هموار؛ (2) چطور میتوان به مسئله تراکم بیش از حد رسیدگی نمود؛ (3) چطور میتوان ساحات سبز و تفریحگاهها و سهولت های اجتماعی را، از قبیل کلینیک های صحتی و مکاتب مهیا

طرق حل مختلف برای خانه های که در دامنه های تپه ها بنا شده اند، پیشنهاد شده است. زمین ها در سربالایی ها از نگاه مساحت کوچکتر اند و خانه ها نیز کوچکتر، ولی بشکل مستطیل، اند (معمولاً از دسترسی به وسایط نقلیه بر خوردار نیستند). بعضی خانه ها قطعاً به وسایط نقلیه دسترسی ندارند. در حالیکه تهیه آب و خدمات تنظیفی در ساحات سراشیب گرانتر تمام خواهد شد، با اینهم، خانه های خودسر در سربالایی ها، قسمت عمده خانه سازی شهر کابل را تشکیل میدهد. منازل ایکه در ساحات پرخطر موقعیت ندارند، باید معیار های عرضه خدمات به سطح پایینتر در آن ساحات بهبود یابد. معضلات دسترسی و معیار های ضعیف عرضه خدمات، از مسئله کرایه پائینتر در آینده بعد اعمار این ساحات، موقعیت ابتدائی برای باشندگان طبقه پائین که دارای منابع محدود میباشند و آتائیکه یگانه اولویت شان، دریافت وظیفه میباشند، ضمانت مینماید.

جدول 2: % کتابهای پرداخت برق و آب منازل		
گزر	آب	برق
سیاه سنگ	100%	100%
چهل ستون	80%	80%
سرتپه	45-50%	معلومات نیست
ملا بزرگ	100%	100%
نو آباد دهمزنگ	100%	معلومات نیست
ناحیه 7 (USAID/LETRA Pilot)	67%	

منبع: USAID/LETRA، 2005

شرح دقیق و کامل منازل، قطعات زمین و تراکم نفوس

برعکس میثاق تداخلی، تراکم خانه ها در ساحات پلانی و غیر پلانی شهر کابل قابل مقایسه اند. خانه حویلی دار محلی، شرح کامل و دقیق ترجیع داده شده برای 66.6% باشندگان غیر پلانی میباشند در حالیکه در طرح های پلانی، تعمیم یافته ترین شرح کامل و دقیق منازل پلانی خانه های از هم

اگرچه، سیستم غیررسمی انکشاف بدون موانع نبوده است که حتی چندین موضوع عمده در باره خانه های خودسر و تداوم آنها بمیان آمده است. که مشتمل از: (1) چطور میتوان به اینگونه منازل خدمات عرضه نمود مخصوصاً در ساحات سراشیب نمود؛ و (4) چطور میتوان به موضوعات تصرف زمین که ناشی از فسخ توزیع زمین های قانونی میباشند، رسیدگی نمود. مباحث بعدی، بالای این مسائل مکت مینماید:

2 عرضه خدمات در ساحات غیر پلانی

با در نظر داشت مواد با کیفیت عالی در اعمار خانه های خودسر، بیشتر ساحات غیر پلانی در شهر کابل اساس زیربنا ندارند، بشمول دسترسی به آب، فاضلات و آبروها. مسئله عرضه خدمات، قبل از قانونی سازی ساحات غیر پلانی، بارها مورد بحث قرار گرفته است. انتقادات به بارزترین این سرپناه ها اشاره مینماید؛ آتائیکه در بالای تپه ها واقع گردیده اند، و باید بخاطر داشت که عرضه خدمات برای اینگونه خانه ها، نسبتاً گرانتر و مشکلتر است.

گرچه، اکثریت خانه های خود سر (90.2%) بالای زمین های مسطح قرار دارند. در نتیجه، عرضه خدمات صرف برای 9.8% مجموع خانه های خودسر، مشکل میباشند. در این محلات، عرضه خدمات میتواند به معیار ظاهراً کمتر در مقایسه با ساحات هموار یا مسطح، بهبود یابد. سرکها در ساحات غیر پلانی کم عرض تر (4 الی 6 متر میباشند، سرکهای یاد شده بقدری که یک واسطه نقلیه در اوقات غیر مترقبه عبور و مرور نماید، کافی است؛ ولی چیزی که عرض سرکها اجازه نمی دهد، تراکم عراده جات که در یک وقت بالای سرک های یاد شده عبور و مرور نمایند، میباشند. مثال آن، در شکل 2- نشان داده شده است. در نتیجه، منازل غیر پلانی (اما مسطح) همانند آتائیکه در شکل 2 نشان داده شده اند، میتواند بهتر سازی گردند، البته

در صورتیکه تراکم عراده جات بسطح کم آورده شود و پارکینگ ها در حاشیه سرکها وجود نداشته باشد، که از جمله معیار های قبول شده در منطقه میباشند. تهیه آب، فاضلات و آبروها بشیوه های قانونی موجوده نیز نباید همانند سرکها مشکل باشد؛

توسط عرضه خدمات در ساحات مجاور زمین های متروکه.

تپه هایکه بالای آن خانه های خودسر بنا گردیده مورد بحث قرار گرفته تا این ساحات خالی بمانند و از آن به حیث تفریحگاهها استفاده بعمل آید. گر چه درخت ها در چاراطراف کوه آسمایی قبلاً غرس گردیده، اما تپه های سخره نی و سراشیب برای نهال شانی و تفریحگاه جای مناسب نیست. بهتر خواهد

بود که کنار سه دریای که فعلاً به حیث کثافت دانی استفاده میشوند و از کابل میگذرد، انکشاف داد. پشته های دیوار دریاها میتواند 180 هکتار پارک مستطیل شکل را برای نفوس شهر کابل مهیا نماید. بر علاوه، پارکهای مستطیل شکل بهترین شیوه موثر برای تهیه یک فضای سرسبز جهت استفاده زمین، مصونیت، حفظ و مراقبت و دسترسی به آن، میباشد. مثالهای زیادی از پارکهای مستطیلی شهری، چون، شهر چندیگر هندوستان، شهر لاهور، شانگهای و پارک راک کریک واشینگتن دی سی، وجود دارد.

3

توجه به حقوق مالکیت بالای زمین های غیر پلانی

زمین های غیرقانونی را حداقل میتوان به دو کتگوری تقسیم نمود، غیرقانونی و غیر پلانی: باشندگان خانه های غیر پلانی، آنانی اند که بالای زمین های روستائی/زراعتی یا در ساحات که غیر رهائشی به حساب میروند یا در ساحات ماستر پلان کابل خانه هایشان را از مالکین اصلی آن خریداری نموده اند، منازل اعمار مینمایند. اگر چه آنها مالکین قانونی این زمین ها هستند اما منازل آنها از آنچه در ماستر پلان ذکر است، تخطی مینمایند. در مقابل، باشندگانیکه زمین های شخصی و عامه را غضب نموده اند و یا زمین را از اشخاص قدرتمند خریداری نموده اند، غیر قانونی نامیده میشوند. در مجموع، تمام باشندگان ساحات غیر پلانی از عدم مصونیت حقوق مالکیت رنج میبرند، باوجودیکه تجربه آنها و تخطی از پالیسی دولت، نظر به اینکه آیا باشندگان بالای زمینهای غیرقانونی یا زمینهای غیر پلانی زیست دارند، متفاوت میباشد.

ساحات غیر پلانی

برای ساحات غیر پلانی که در حدود ماستر پلان اصلی موقعیت دارد، شاروالی پالیسی قانونی سازی

مجزا میباشد. اندازه قطعات زمین در منازل حویلی دار به 200 الی 350 متر مربع میرسد و بمراتب از خانه های پلانی بزرگتر میباشد. این یک خصوصیت دیگر شهر کابل میباشد. در سایر نقاط جهان، خانه های غیر پلانی به تناسب خانه های غیر پلانی شهر کوچکتر اند. در نتیجه، تراکم منازل در ساحات غیر پلانی به 20 تا 28 خانه فی هکتار میرسد، در حالیکه در ساحات پلانی فی هکتار 22 خانه میباشد. از نگاه تراکم نفوس، ساحات غیر پلانی نسبت به پلانی تا اندازه ای متراکمز میباشد. تراکم نفوس از یک ساختمان تا ساختمان دیگر تفاوت مینماید و گاهی هم وقت یا زمان است که در یک ساختمان باعث تفاوت میگردد. از اینجهت

است که دیزاین حویلی، تفاوت های مختلف را چون از یک فامیل فی اتاق تا فامیل دیگر فی حویلی، بمیان میآورد. سروی ها نشان داده که حد اوسط فامیل ها در ساحات غیر پلانی به 2.2 فامیل فی قطعه زمین (حد اوسط فامیل به 7.5 نفر میرسد) میرسد.

زمین های دور از شهر و خدمات اجتماع

پروسه انکشاف خانه های غیرپلانی، ظاهراً برای تسهیلات اجتماعی چون مکاتب، کلینیکها، و دفاتر پولیس، قطعه زمینی را خالی نگذاشته است. در حقیقت، این قضیه در شهر کابل بوده است. جهت عرضه چنین خدمات به ساحات غیرپلانی، باید از ساحات قبلاً انکشاف یافته زمین استملاک گردند یا

بمنظور منفعت شخصی شان طرح گردیده است. باشندگان جدید که در آن ساحات خانه خریده اند، متوجه شده اند که سند ملکیت یا قبالة جایداد بدست ندارند ازینکه وکیل گذر یا آنها را منحیث اعضای آن اجتماع نمی شناسد یا این که معامله آنها را به رسمیت نمی شناسد.

4

پیشنهادات پالیسی جهت رسیدگی به انکشافات غیر پلانی در شهر کابل

سروی ناحیه هفتم نشان میدهد که تقریباً 34 فیصد خانه ها نه قبالة عرفی و نه قبالة شرعی بدست دارند. در چنین حالات، حکومت با چالش های سیاسی مواجه شده که چگونه با چنین اشخاص قدرتمند که زمین ها را غضب نموده اند و بالای مردم بفروش رسانیده اند، برخورد نماید، چنانچه دولت توانایی تنبیه آنان را ندارد. اینک بیشتر باشندگان بالای زمین های دولتی زیست دارند و اینک شاروالی صلاحیت توزیع چنین زمین ها را دارد، قسمت یا تمام این ساحات را منحیث پالیسی عملی قانونی سازی نموده میتواند. گرچه، در چنین حالات، دولت باید یک پروسه ئی را که بتواند بطور واضح تاریخچه ملکیت زمین ها را تشخیص بدهد، ترویج دهد و جنگ سالارانی را که زمین های دولتی غضب نموده اند، جریمه نماید.

خانه های خودسر برای 2.44 میلیون نفوس در شهر کابل به مثابه راه حل واقعاً قابل ملاحظه، سرپناه فراهم مینماید. ستراتیژی طولی المدت انکشافی شهر، باید خانه ها خودسر را با وجود کمبود زیبایی، مشکلاتی ترافیکی و بعضی مشکلات دیگر چون عرضه خدمات را در دامنه تپه ها که خلق مینمایند، یک راه حل مشروع مشکلات بی خانه گی بداند.

اقدامی که جهت قانونی سازی خانه های خودسر کابل باید اتخاذ گردند، قرار ذیل اند:

- (1) ماستر پلان فعلی باید تجدید نظر شود تا ساحات غیر پلانی با ساحات رهایشی پلانی یکجا شود.
- (2) عرضه خدمات به مردمی که در ساحات غیر پلانی مسطح زنده گی میکنند، باید روی دست گرفته شود. (3) قانونی سازی حقوق مالکیت باساز مجموعه از معیار ها بشمول موقعیت جایداد، شیوه استملاک زمین، منابع عواید، و میعاد آن؛ باید بخاطر داشت که نکات فسخ نمودن مسکن گزینی جهت قانونی سازی از 10 تا 25 سال

و احیای مجدد ساحات غیر پلانی را که در پروژه بازسازی شهر کابل و پروژه ه که توسط اتحادیه اروپا در پروژه نمبر 3 اتحادیه اروپا UNHABITAT گنجانیده شده، روی دست گرفته است. سایر ساحات غیر پلانی (بیشتر قریه جات روستانی کهنه همراه با اجتماع ثابت و عوام یک ملیتی) که در حدود ماستر پلان موقعیت دارد، قبالة های شخصی خانه ها، دکاکین، و زمین های که در آن خانه بنا نموده اند، توزیع گردیده و همین قبالة ها به رسمیت شناخته میشوند.

ساحات غیر پلانی که بالای زمین های روستانی قبلی که از مالکین اصلی آن خریداری شده بود تا هنوز تحت ماستر پلان قرار نگرفته اند، اما باشندگان آن از تخلیه آن منطقه مصنون میباشند. این باشندگان دارای قبالة جات عرفی میباشند که از وکیل گذر خویش حاصل نموده اند. چارچوب قانون افغانستان تعهد مینماید که همین قبالة جات آنها نظر به اساسنامه قابل تصدیق مدرک جایداد میباشند. در بیشتر موارد، باشندگان غیر پلانی از چنین راهی استفاده نموده تا جایداد هایشان از تصرف مصنون بماند.

ساحات غیر پلانی به آسانی میتواند در حدود ماستر پلان ساحات رهایشی در آید و بخود شکل قانونی اختیار نماید. بمنظور عرضه خدمات به ساحات یاد شده، فیس یا محصول تحصیل خواهد گردید. شرایط مختلفی برای منظم ساختن این ساحات در نظر گرفته خواهد شد، بشمول قبالة جات قانونی، حقوق اشغال بدون حق فروش، گرو همراه با حقوق واگذاری (یعنی بتواند به شخصی دیگر کرایه یا گرو بدهد)؛ دوباره جاگزین شدن (فقط در ساحات که از لحاظ محیطی پرخطر است) و ایسته به پروگرام های خانه سازی جدید همراه با سهمیه زمین؛ و مالکیت اجتماعی که اشخاص انفرادی حق فروش آنرا نداشته باشد.

بدبختانه، ساحات که هنوز هم تحت پلان نیامده اند، بیمی را از جهت تخلیه در وجود طبقه پانین جامعه بمیان آورده است چون در گذشته بعضی از اراکین بلند رتبه دولت با استفاده از قانون خانه های مردم را توسط بولدوزر ویران کرده اند، مانند ساحه شیرپور.

ساحات غیر قانونی

اندازه قضایا انبساط غیر قانونی در زمین های دولتی از سال 2001 بدینسو توسط اشخاص قدرتمند اکثرأ با دخالت و دست داشتن اراکین بلند رتبه دولتی

این یادداشت پالیسی، باساس اسناد ترتیب شده توسط واحد انرژی و زیر بنایی آسیای جنوبی در بانک جهانی، میباشد.
کابل: محضلات زمین های شهری، یادداشت پالیسی ماه سپتمبر 2005 میلادی، باساس تحقیقات که از ماه سپتمبر 2004 الی ماه جنوری 2005 براه انداخته شده بود.

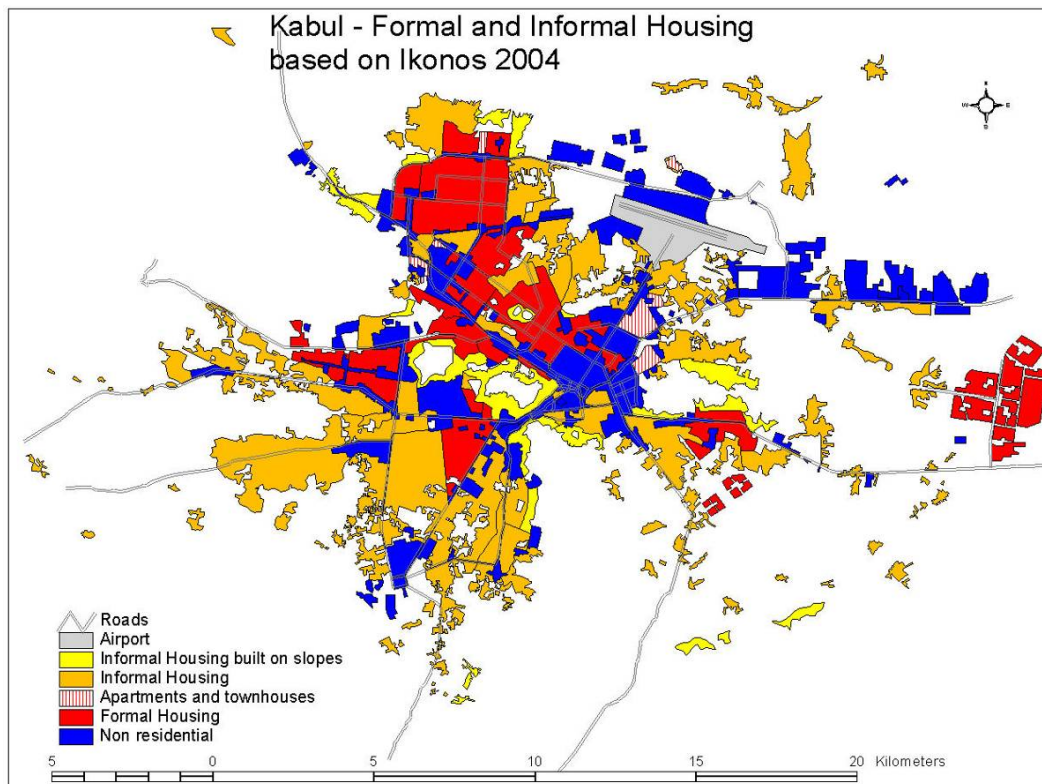
پیشنهاد گردیده است. با اینکه، این معیارها به وضعیت شماری از باشندگان غیر پلانی که بعد از سال 2001 جاگزین شده اند، رسیدگی نمی نماید. (4) تحلیل و تجزیهء مصارف عرضه خدمات تقریباً به معیار پائین برای ساحات که در سرایشب بنا شده اند. (5) زمین های متروکه که در کنار دریاها موقعیت داشت، دوباره به شکل اولش در آورده شود.

کابل - توزیع زمین های موجود توسط نمونه سال (2004)

حد اوسط (فی هکتار)	نقوس %	مساحت %	نوس	(کیلومتر مربع)	
163	18%	31%	531,000	32,66	مجموع استفاده از زمین های رهائشی قانونی
341	82%	69%	2,442,000	71,56	غیر قانونی
285	100%	100%	2,973,000	104,22	مجموع ساحات رهائشی که از:
					قانونی
505	3.1%	1.7%	91,000	1.8	اپارتمانها
293	0.2%	0.2%	5,000	0.17	خانه های شهری
142	14.6%	29.5%	435,000	30.69	خانه های جداگانه غیر قانونی
264	3.0%	3.2%	88,000	3.33	خانه های جداگانه قانونی
342	66.6%	55.6%	1,980,000	57.96	خانه های محوطه یی
365	12.6%	9.8%	375,000	10.26	خانه های که در سربالایی ها بنا شده اند

* برآورد شده است که تقریباً 60,000 مردم در ساحات غیر رهائشی و 10,000 در خیمه ها و 5,000 در تعمیرات ویران شده زنده گی میکنند. مجموع نقوس در سال 2004 در کابل بیشتر از 3 میلیون میرسد.

ضمیمه 2: کابل خانه های پلانی و غیر پلانی اساس بر: مونوس ستلاپت، 2004

ضمیمه 3: خانه های خود سر بالای زمین های زراعتی ، اسناد ستلایت ایکونوس، 2004

